

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Επίκαιρη Επερώτηση
προς το Υπουργείο Οικονομικών**

Πέμπτη, 3 Δεκεμβρίου 2015

Θέμα: Αναγκαιότητα και διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Τα τελευταία χρόνια, τα πιστωτικά ιδρύματα της χώρας, βρέθηκαν, εξαιτίας της δημοσιονομικής κρίσης αλλά και με δική τους ευθύνη, αντιμέτωπα με μεγάλες προκλήσεις.

Αυτές οι προκλήσεις κατέστησαν αναγκαία τη διαμόρφωση πλαισίου στήριξής τους, προκειμένου να διαφυλαχθούν και οι καταθέσεις των πολιτών.

Το πλαίσιο ξεκίνησε να δημιουργείται έγκαιρα, από το 2008, και περιελάμβανε πολιτικές για την ενίσχυση της ρευστότητας και τη θεσμική θωράκιση της φερεγγυότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Αλλά και επαρκείς πόρους για την ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος προκειμένου να είναι σε θέση τόσο να απορροφήσει υφιστάμενους και μελλοντικούς κινδύνους όσο και να επανεκκινήσει τη χρηματοδότηση της πραγματικής οικονομίας.

Αυτό άλλωστε επιβεβαιώνει και η Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος για το 2014-2015, που δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο του 2015, και η οποία υποστηρίζει ότι, ακόμη και το 1^ο τρίμηνο του 2015, «η κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών παρέμεινε σε ικανοποιητικά επίπεδα».

Όλα αυτά βοήθησαν στη σταθεροποίηση της κατάστασης, το 2014, και στη σταδιακή επιστροφή της εμπιστοσύνης στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Ενδεικτικά, εξαιτίας αυτών των επιλογών, τα τραπεζικά ιδρύματα επανέκτησαν μέρος των καταθέσεων, οδηγήθηκαν σε επιτυχείς αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου αντλώντας 8,3 δισ. ευρώ από τις αγορές, εξέδωσαν τίτλους αξίας περίπου 2,5 δισ. ευρώ, μηδένισαν την εξάρτησή τους από το μηχανισμό έκτακτης στήριξης της ΕΚΤ, ενώ μειώθηκε δραστικά η ροή των νέων μη εξυπηρετούμενων δανείων. Ενώ, στα τέλη του 2014, η κεφαλαιοποίηση της συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου, μέσω του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ), στα συστημικά τραπεζικά ιδρύματα είχε διαμορφωθεί περίπου στα 15 δισ. ευρώ.

Δυστυχώς, η κατάσταση αυτή άλλαξε ριζικά το 2015. Η Κυβέρνηση των ΣΥΡΙΖΑ και ΑΝΕΛ, εξαιτίας λανθασμένων χειρισμών της, έφερε το τραπεζικό σύστημα αντιμέτωπο με τεράστιους κινδύνους. Κίνδυνοι που διογκώθηκαν μετά την τραπεζική αργία και τους κεφαλαιακούς περιορισμούς.

Και αυτό γιατί, μεταξύ άλλων:

- Οι συνολικές καταθέσεις και τα *repos* των πιστωτικών ιδρυμάτων, από το Δεκέμβριο του 2014, μειώθηκαν κατά 50 δισ. ευρώ, ή κατά 25% επί του συνόλου τους.
- Η ποιότητα του ενεργητικού των τραπεζών επιδεινώθηκε, καθώς αυξήθηκαν ραγδαία τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια.
- Οι διεθνείς αγορές έκλεισαν, ενώ, επί της ουσίας, δεν γίνονταν πράξεις στη διατραπεζική αγορά με ξένους αντισυμβαλλόμενους, ούτε έναντι ενεχύρου.
- Η αξία των τραπεζικών μετοχών που κατείχε το Ελληνικό Δημόσιο διαμορφώθηκε περίπου στα 2,5 δισ. ευρώ, από 15 δισ. ευρώ στο τέλος του 2014 (μειωμένη κατά περίπου 85%).
- Επεστράφησαν, με ευθύνη της Κυβέρνησης, τα 11 δισ. ευρώ του ΤΧΣ στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Προς επιβεβαίωση των ανωτέρω, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε Έκθεσή της, τον Ιούλιο του 2015, επιβεβαιώνει ότι «υφίστανται σημαντικοί κίνδυνοι για τη χρηματοοικονομική σταθερότητα στην Ελλάδα που προήλθαν από την αβεβαιότητα των οικονομικών και χρηματοπιστωτικών πολιτικών της Ελληνικής Κυβέρνησης το τελευταίο εξάμηνο [δηλαδή το 1ο εξάμηνο του 2015]» (European Commission, Greece – Request for stability support in the form of an ESM loan, 10 Ιουλίου 2015).

Έτσι, οι τράπεζες χρειάστηκαν μια νέα ανακεφαλαιοποίηση. Με κεφαλαιακές ανάγκες που οφείλονται, όπως έδειξε και η Έκθεση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στα δεδομένα που διαμορφώθηκαν στην οικονομία το 2015. Και πιο συγκεκριμένα, στη χειροτέρευση του μακροοικονομικού περιβάλλοντος για εφέτος και τα επόμενα χρόνια, στα νέα, πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα της Κυβέρνησης, στους κεφαλαιακούς περιορισμούς, στη μείωση της αξίας των εξασφαλίσεων, στην αναμενόμενη αυξημένη ροή νέων επισφαλών δανείων.

Το αποτέλεσμα, όμως, αυτής της ανακεφαλαιοποίησης είναι εξαιρετικά δυσμενές για τη χώρα, παρά την αποφυγή του «κουρέματος» των καταθέσεων άνω των 100.000 ευρώ και τη μικρότερη, τελικά, δημοσιονομική επιβάρυνση σε σχέση με τις αρχικές εκτιμήσεις. Και αυτό εξαιτίας κυρίως Κυβερνητικών καθυστερήσεων και παλινωδιών στην ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου πραγματοποίησής της. Πλαίσιο, το οποίο αποδίδει και μεγαλύτερο, σε σχέση με το παρελθόν, ρόλο στους «θεσμούς» στην εταιρική διακυβέρνηση του ΤΧΣ, σε αντίθεση με ότι μέχρι σήμερα γίνονταν.

Έτσι, η παρούσα ανακεφαλαιοποίηση:

- Προσθέτει μεγάλο κόστος στο Δημόσιο και στους φορολογούμενους, το οποίο καταγράφεται στον Προϋπολογισμό και επιβαρύνει το δημόσιο χρέος.
- Συρρικνώνει δραματικά την Ελληνική ιδιωτική συμμετοχή, αποκλείοντας, στις 3 από τις 4 περιπτώσεις συστημικών τραπεζών, τους Έλληνες μικροεπενδυτές.
- Απαξιώνει τις προηγούμενες αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου, με κόστος για τους επενδυτές, μικρούς και μεγάλους. Ενδεικτικά, η πρώτη ανακεφαλαιοποίηση, το 2013, πραγματοποιήθηκε με τιμή ανά μετοχή 0,44 ευρώ για την Alpha Bank, 1,5 ευρώ για την Eurobank, 1,7 ευρώ για την Τράπεζα Πειραιώς και 4,29 ευρώ για την Εθνική Τράπεζα. Η δεύτερη ανακεφαλαιοποίηση, το 2014, έγινε με τιμή ανά μετοχή 0,65 ευρώ, 0,31 ευρώ, 1,7 ευρώ και 2,20 ευρώ για τις Alpha Bank, Eurobank, Τράπεζα Πειραιώς και Εθνική Τράπεζα αντίστοιχα. Ενώ, η «αριστερή ανακεφαλαιοποίηση», το 2015, έγινε με τιμή ανά μετοχή 0,04 ευρώ, 0,01 ευρώ, 0,03 ευρώ και 0,02 ευρώ για τις Alpha Bank, Eurobank, Τράπεζα Πειραιώς και Εθνική Τράπεζα αντίστοιχα. Έτσι, οι νέοι ιδιοκτήτες των τραπεζών απέκτησαν το μεγαλύτερο μέρος του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος, και φυσικά τον έλεγχό του, καταβάλλοντας, συνολικά, μόλις 5 δισ. ευρώ.
- Εκμηδενίζει σχεδόν την αξία του χαρτοφυλακίου του ΤΧΣ και των ασφαλιστικών ταμείων, λόγω τόσο της «εξαέρωσης» των τραπεζικών μετοχών όσο και της δραστηκής μείωσης των ποσοστών συμμετοχής τους στο μετοχικό κεφάλαιο των τραπεζών. Είναι χαρακτηριστικό ότι σήμερα η αποτίμηση της συμμετοχής του ΤΧΣ ανέρχεται περίπου στα 500 εκατ. ευρώ, από 3,3 δισ. ευρώ στις 02.11.2015 (αμέσως μετά την ολοκλήρωση της Άσκησης Συνολικής Αξιολόγησης), ενώ και το ποσοστό συμμετοχής του εκτιμάται ότι έχει συρρικνωθεί στο 25% στην Τράπεζα Πειραιώς (από 66,9%), στο 11% στην Alpha Bank (από 66,2%), στο 2,5% στην Eurobank (από 35%) και στο 33% στην Εθνική Τράπεζα (από 57,3%).
- Οδηγεί σε αφελληνισμό τα πιστωτικά ιδρύματα, αφού το μεγαλύτερο μέρος του μετοχικού τους κεφαλαίου έχει περιέλθει στα χέρια ξένων ιδιωτών επενδυτών και hedge funds.

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

- Συντελεί στην απώλεια του εθνικού ελέγχου των υπερχρεωμένων επιχειρήσεων, αφού αυτός περνάει στα χέρια ξένων επενδυτικών και «επιθετικών» hedge funds.
- Τροποποιεί, επί το δυσμενέστερο, τα ήδη εγκεκριμένα σχέδια αναδιάρθρωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων, με αποτέλεσμα την απώλεια αξιόλογων περιουσιακών στοιχείων, όπως είναι στην περίπτωση της Εθνικής Τράπεζας, η πώληση του συνόλου της συμμετοχής της στην Finansbank.

Κατόπιν αυτών,

ΕΠΕΡΩΤΑΤΑΙ
ο κ. Υπουργός:

- 1^{ον}.** Γιατί καθυστέρησε η Κυβέρνηση το θεσμικό πλαίσιο για την ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών;
- 2^{ον}.** Η μεγάλη και υψηλού συμβολισμού επένδυση της Εθνικής Τράπεζας στην Finansbank το 2006, υπήρξε για την εθνική μας οικονομία και τη χώρα, συμφέρουσα, ασύμφορη ή ουδέτερη;
- 3^{ον}.** Ποιά είναι η προοπτική ανάκτησης των κεφαλαίων που έχει επενδύσει το ΤΧΣ στις συστημικές τράπεζες, όχι μόνο κατά την πρόσφατη ανακεφαλαιοποίηση αλλά και κατά τις προηγούμενες; Σε ποιά χρηματιστηριακή αξία μπορεί να ανακτηθεί το σύνολο των κεφαλαίων;
- 4^{ον}.** Δεδομένου ότι οι συναλλαγές υπό πίεση λειτουργούν συντριπτικά υπέρ του αγοραστή, ήταν επαρκής ο χρόνος που είχαν στη διάθεσή τους οι τράπεζες για να ολοκληρώσουν τη διαδικασία της ανακεφαλαιοποίησης προκειμένου να διασφαλιστούν τα συμφέροντα του Δημοσίου; Υπενθυμίζεται ότι ο Νόμος για την ανακεφαλαιοποίηση ψηφίστηκε την 1^η Νοεμβρίου, 15 ημέρες μετά την εκπνοή της προθεσμίας, με πολλές ασάφειες και προβλήματα που αντιμετωπίστηκαν με Πολυνομοσχέδιο που ψηφίστηκε στις 19 Νοεμβρίου.
- 5^{ον}.** Θα προκύψει, στο πλαίσιο της ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, κάποιου είδους ζημιά για το ελληνικό Δημόσιο σε σχέση με την κεφαλαιακή ενίσχυση μέσω των προνομιούχων μετοχών του Ν. 3723/2008;

Οι Επερωτώντες Βουλευτές